

KRITISKE ANALYSER

VLAk's TO SKATTEUDSPIL: Maskerede topskattelettelser betalt af velfærd

KRITISK RAPPORT, udarbejdet 09.09.17
Af Henrik Herløv Lund, økonom – cand.scient.adm.
www.henrikherloevlund.dk, herloevlund@mail.dk

Kritisk rapport nr. 56
ISBN: 978-87-92807-48-9

Forlaget Alternativ,
EAN 9788792807489

Copyright: Henrik Herløv Lund

Analysen kan kopieres mod udtrykkelig kildeangivelse.

Udgives som e – publikation og som trykt rapport.

ISBN: 978-87-92807-48-9

Analysen ud/gives i serien: Kritiske rapporter fra Forlaget Alternativ som nr. 56

EAN 9788792807489

Bogen udgives som e-publikation, der kan downloades gratis fra forfatterens hjemmeside.

www.henrikherloevlund.dk under ” Artikler og rapporter ”

Direkte link: www.henrikherloevlund.dk/Artikler/VLAKsskatteudspil.pdf

KONKLUSION:

1. Regeringens udspil vedr. person -, pensions – og bilskat: ”Jobreform fase II” består af maskerede topskattelettelser. Selvom finansministeren har forsøgt at tilsløre fordelingsprofilen, så tilgodeser udspillet personskattelettelser både i kroner og i procent af den disponible indkomst først og fremmest de højere indkomster. Tilsvarende gælder regeringens forslag til øgede fradrag for pensionsopsparring – dem får de mest velstående igen langt størst gevinst af. Og som prikken over i’et nedsættes registreringsafgiften for de dyreste biler, som kun de højestlønnede har råd til at købe. Almindelige lønarbejdere spises af med pebernødder og de fattigste udenfor arbejdsmarkedet får overhovedet intet.

2. VLAK – regeringen har også fremsat et forslag til aktieskatte - og erhvervspolitisk udspil: ”Sammen om virksomhederne”. I forvejen gav regeringens personskatteforslag både absolut og relativt langt den største skattelettelse til de rigeste. Med nedsættelse af topskatten på aktieindkomst og indførelse af en såkaldt ”aktiesparekonto” giver aktieskatte - og erhvervsudspillet endnu flere skattelettelser til de rigeste. Der er således tale om endnu et skatteudspil, hvor VLAK – regeringen ”med åbne øjne øger uligheden” og hvor den borgerlige regering på velfærdens og befolkningsflertallets bekostning uddeler en gaveregn til sit eget vælgermæssige bagland blandt virksomhedsejere, ledere og højere funktionærer.

3. Også finansieringen af VLAK - regeringens skatteudspil, der er offentliggjort selvstændig i forbindelse med finanslovsforslaget for 2018, byder på store problemer. For det første er der store, sorte huller i regeringens finansiering af sine 25 milliarder skattelettelser. Regeringen kan IKKE regne med de 8 mia. kr. i dynamiske effekter fra skattelettelserne. Og VLAK kan heller IKKE regne med de 9 ¼ mia. kr., som man vil ”låne fra fremtiden” gennem at trække på råderummet efter 2020. Og også det meste af de 8 ¾ mia., som skal komme fra besparelser på overførselsindkomster og fra pensionsaftalen med DF er særdeles tvivlsomme. For det andet vil den fordelingspolitiske skævhed og uligheden i skattelettelserne blive endnu større, hvis regeringens finansieringsplaner gennemføres på bekostning af velfærd og modtagere af overførselsindkomst.

INDHOLDSFORTEGNELSE:

KONKLUSION:	3
INDHOLDSFORTEGNELSE:	4
INDLEDNING.	6
KAPITEL 1: INDHOLDET I VLAK – REGERINGENS SKATTEUDSPIL.....	7
1.1. Hovedkomponenter i person – og bilskatteudspillet ”Jobreform fase II”.....	7
1.2. Hovedforslagene i VLAK s aktieskatte og erhvervspolitiske udspil ”Sammen om virksomhederne” – med særligt henblik på skattedelen.....	8
1.3. Hovedelementerne i VLAK´s planer vedr. finansiering af skatteudspillene.....	9
KAPITEL 2: VLAK – REGERINGENS PERSON - OG BILBESKATNINGSUDSPIL I ”JOBREFORM FASE II”.	11
2.1. Regeringens personskattelettelse er maskerede topskattelettelse.....	11
2.2. Også pensionsforslagene trækker skævt.....	14
2.3. Regeringens øvrige skatteforslag om registreringsafgift mm tilgodeser også de velstående.....	16
2.4. Uligheden vil vokse.....	18
KAPITEL 3: VLAK S AKTIESKATTEUDSPIL MM. ”SAMMEN OM VIRKSOMHEDERNE”.....	20
3.1. Aktieskatteudspillet.....	20
3.2. Flere maskerede topskattelettelse.....	22
3.3. Et samfundsøkonomisk risikabelt udspil.....	23
3.4. Udspillet vender den tunge ende nedad og vil øge uligheden.....	24
KAPITEL 4: REGERINGENS PLANER FOR FINANSIERING AF SKATTEUDSPILLENE.....	25
4.1. VLAK s skitse vedr. finansiering.....	25
4.2. Råderummet – ressourcer til velfærd konfiskeres.....	27
4.3. Urealiseret effekt af gamle reformer tages på forskud.....	29
4.4. Selvfinansiering gennem dynamiske effekter mere end tvivlsomt.....	30
4.5. Besparelser på overførsler ikke konkretiseret.....	31
4.6. Pensionsudspil låner af fremtiden.....	32

KAPITEL 5: KONKLUSION. 34

INDLEDNING.

Med dannelsen af VLAK – regeringen i efteråret 2016 fik Danmark en meget (neo)liberalistisk regering.

Det er ikke mindst fremgået af regeringens 2025 plan fra foråret 2017 og senest af de skatteudspil, som VLAK i august 2017 fremlagde.

For det første person-, pensions- og bilskatteudspillet ”Jobreform fase II”.

Og for det andet udspillet ”Sammen om virksomhederne” med forslag vedr. aktiebeskatning samt erhvervspolitik i bred forstand.

Endelig har regeringen for det tredje fremlagt sine planer for finansiering heraf i forbindelse med fremsættelsen af ”Finansforslaget for 2018” samt baggrundrapporten ”2025 forløb og reformudspil”.¹

I det følgende først gennemgås i kapitel 1 hovedkomponenterne i henholdsvis i skatteudspillet, erhvervs- og aktieskatteudspillet mm ”Sammen om virksomhederne” samt i finansieringen heraf.

Dernæst ses i kapitel 2 nærmere på forslagene i ”Jobreform fase II” vedr. person-, pensions- og bilbeskatning og på fordelingsvirkningerne heraf

Videre præsenteres og analyseres i kapitel 3 nærmere forslagene vedr. aktiebeskatning i ”Sammen om virksomhederne”.

Og endelig redegøres i kapitel 4 for hovedlinjerne i VLAK – regeringens planer vedr. finansiering af skatteudspillene og virkningerne heraf på fordeling og ulighed analyseres

Konklusion bringes forrest i rapporten under ”Resume”.

¹) Jf. Finansministeriet: 2025 forløb og reformudspil. August 2017.09.08
<https://www.fm.dk/publikationer/2017/2025-forloeb-og-reformudspil>

KAPITEL 1: INDHOLDET I VLAK – REGERINGENS SKATTEUDSPIL.

I det følgende kapitel redegøres for hovedlinjerne i VLAK - regeringens skatteudspil pr. august 2017.

Først skildres i afsnit 1.1. for hovedkomponenterne i personskatteudspillet ”Jobreform fase II”.

Dernæst gennemgås i afsnit 1.2 hovedbestanddelene i regeringens aktieskatte – og erhvervspolitiske udspil ”Sammen om virksomhederne” med særligt henblik på skattedelen heraf.

Og endelig redegøres i afsnit 1.3 for hovedelementerne i regeringens plan for finansiering af ovennævnte to udspil.

1.1. Hovedkomponenter i person – og bilskatteudspillet ”Jobreform fase II”.

Hovedelementerne i regeringens skatteudspil ”Jobreform fase II” handler om følgende ²:

- Loftet over beskæftigelsesfradraget forhøjes og fjernes gradvist frem til 2023. Loftet udgør i dag 351.000 kr.
- Registreringsafgiften for biler over 100.000 nedsættes fra 140 pct. til 100 pct.
- Skatten af fri telefon fjernes.
- Der indføres et nyt skattefradrag ved indbetaling til fradragsberettigede pensionsordninger, indbetaling til pension også skal give ret til beskæftigelsesfradrag og udligningsskatten på løbende udbetaling af store pensionsudbetalinger fjernes

Herudover rummer forslagspakken også en række mere underordnede forslag, herunder om

²) Jf. VLAK – regering: Jobreformen fase II, boks 1.1., s. 6.

<https://www.fm.dk/nyheder/pressemeddelelser/2017/08/regeringen-vil-saenke-skatten-paa-arbejde-biler-og-pension-med-23-mia-kr>

- Indførelse af et socialt frikort
- et nyt målrettet jobfradrag til personer med lave arbejdsindkomster
- hurtigere indfasning af den aftalte forhøjelse af topskattegrænsen fra 2022 til 2018
- fjernelse af udligningsskatten på indtægter fra pensionsopsparring.

Disse mere underordnede forslag vil IKKE blive behandlet i det videre.

1.2. Hovedforslagene i VLAK s aktieskatte og erhvervspolitiske udspil ”Sammen om virksomhederne” – med særligt henblik på skattedelen.

I tilslutning til sit personskatte - og afgiftsudspil ”Jobreform, fase II” har VLAK – regeringen også fremsat en række forslag til ændring af aktiebeskatning.

Disse forslag er indeholdt i et bredere erhvervspolitisk udspil: ”Sammen om fremtidens virksomheder”.

3

Hovedforslagene heri handler om

- Adgang til at oprette lavt beskattet aktiesparekonto
- Lavere beskatning af aktieindkomst
- Investorfradrag
- Bedre vilkår for medarbejderaktier

³) VLAK – regeringen: Sammen om fremtidens virksomheder. August 2017.

<https://www.fm.dk/publikationer/2017/sammen-om-fremtidens-virksomheder>

Herudover rummer udspillet ”alt godt fra havet” i form af en lang række større og (mest) mindre erhvervspolitiske udspil, herunder bl.a.

- Bedre skattevilkår for opsparing i investeringsforeninger
- Lempede regler for placering af privatadministrerede pensionsordninger
- Lavere takser for Storebæltsbroen
- Forslag til nedsættelse af enkelte konkrete afgifter
- Højere skattefradrag for forskning og udvikling
- Udvidelse af forskerskatteordning fra 5 til 7 år

Disse sidstnævnte, mere erhvervspolitiske forslag vil IKKE blive behandlet i det videre.

1.3. Hovedelementerne i VLAK´s planer vedr. finansiering af skatteudspillene.

Ovennævnte skatteforslag vil ifølge VLAK samlet koste 25 milliarder kroner.

De 25 mia. kr. skal ifølge VLAK – regeringen i hovedsagen fremkomme på 3 måder.

For det første vil regeringens personskatteudspil ifølge regeringens opfattelse være delvist selvfinansierende, idet 8 af de 23 mia. kr. i udgifter hertil forventes at komme tilbage i statskassen via tilbageløb og navnlig via såkaldte dynamiske effekter.

I egen formening skal regeringen altså ”kun skaffe” 17 mia. kr. til finansiering af sine skatteudspil.

Disse 17 mia. skal ”overskud” (reserver) fra ”jobreform fase I” og fra regeringens pensionsaftale i 2017 ⁴ for det andet bidrage med henholdsvis 1 respektive 1½ mia. kr. dvs. tidligere aftaler skal tilsammen skaffe med 2½ mia. kr.

⁴) Jf. VLAK og DF: Aftale om flere år på arbejdsmarkedet.

<https://www.fm.dk/nyheder/pressemeldelser/2017/06/ny-aftale-om-flere-aar-paa-arbejdsmarkedet>

For det tredje skal nye besparelser på overførselsområdet skaffe i alt 5 ¼ mia. kr.

Og endelig skal for det fjerde det såkaldte råderum ifølge regeringens udspil angiveligt bidrage med de resterende 7 ¾ mia. kr.

Her er det på det seneste imidlertid kommet frem, at 2 mia. kr af besparelserne på overførselsindkomster i virkeligheden kommer fra det offentlige forbrug, hvorfor regeringen til gengæld må tilføre det offentlige forbrug 2 mia. kr. fra råderummet, for at dette kan stige med de forudsatte 0,3 pct. årligt.

Besparelsen på overførselsområdet er således i virkeligheden 3 1/4 mia. kr. og trækket på råderummet udgør i virkeligheden 9, 75 mia. kr - altså op mod 10 mia. kr. ⁵

⁵) Jf. Kristensen, Frederik Buhl: Milliarder på rundtur i regeringens plan. Politiken, 08.09.17.

<http://politiken.dk/indland/politik/art6099504/Milliarderne-er-p%C3%A5-rundtur-i-regeringens-plan>

og jf. ⁵) Jf. Finansministeriet: 2025 forløb og reformudspil, s. 7 ff. August 2017.09.08

<https://www.fm.dk/publikationer/2017/2025-forloeb-og-reformudspil>

KAPITEL 2: VLAK – REGERINGENS PERSON - OG BILBESKATNINGSUDSPIL I ”JOBREFORM FASE II”.

I afsnit 2.1 redegøres for det nærmere indhold af regeringens forslag til lettelse af personbeskatningen og den fordelingspolitiske profil heraf undersøges.

Dernæst præsenteres i afsnit 2.2 nærmere VLAK s forslag på pensionsområdet og fordelingsvirkningerne analyseres.

I afsnit 2.3 skildres videre regeringens øvrige forslag i ”Jobreform fase” vedr. bilbeskatning og fri telefon og fordelingsvirkningerne heraf diskuteres.

Og endelig ses i afsnit 2.4 på effekten på uligheden af skatteforslagene samt af planerne for finansiering heraf.

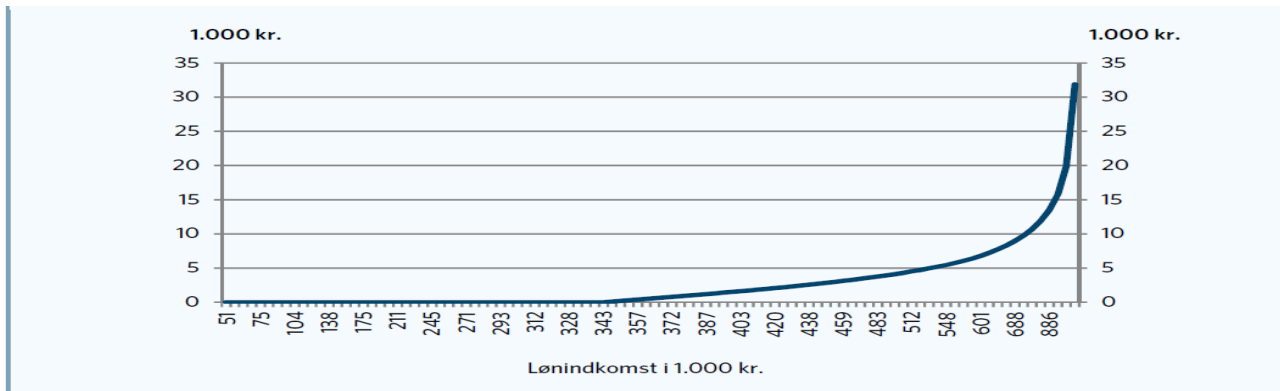
2.1. Regeringens personskattelettelser er maskerede topskattelettelser.

Regeringens udspil vedr. personskatten handler hovedsageligt om gradvis forhøjelse og fjernelse af loftet over beskæftigelsesfradraget.

I dag udgør fradrag 10,6 pct. af indkomsten, dog maksimalt 36.500 kr., hvilket opnås ved en løn på 342.700 kr. (2017 – prisniveau).

Hvis man fjerner denne maks. grænse vil det give en skattelettelse til personer med en årlig løn over denne bundgrænse. Skattelettelsen vil i kroner være desto større, jo højere indkomst.

Figur: Gevinst fra afskaffelse af loftet over beskæftigelsesfradraget, lønpercentiler.⁶

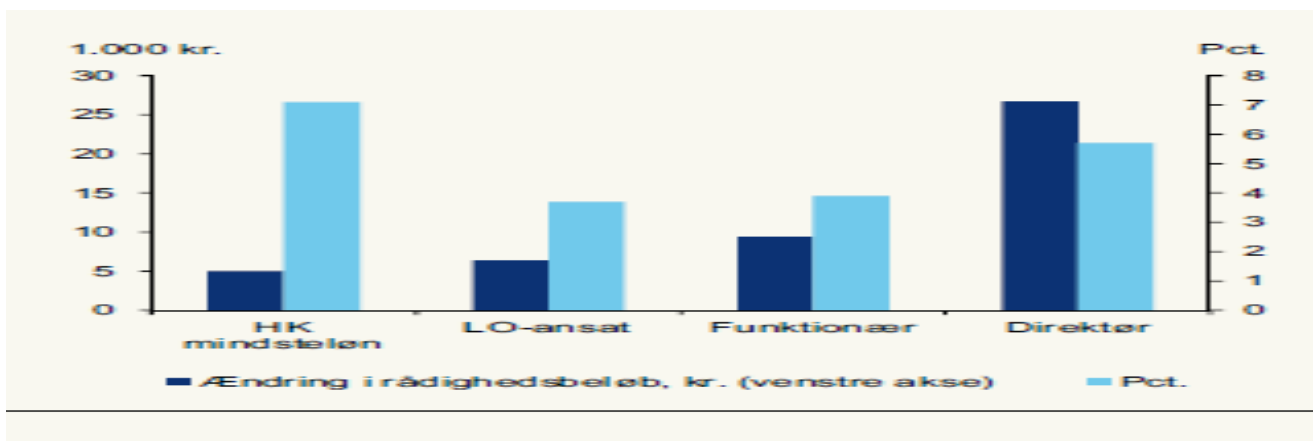

Anm: I forhold til 2022-skatte regler opgjort i 2017-niveau. Mediangevinsten for hver lønpercentil er vist. Lønmodtagere over 17 år med en årlig lønindkomst over 45.000 kr. (svarende til personfradraget) er taget med.
Kilde: AE på baggrund af AE's skattemodel baseret på lovmodellens datagrundlag

Regeringen har om sit udspil til personskattelettelse (udspil vedr. beskæftigelsesfradraget) imidlertid hævdet, at lettelserne kommer alle indkomster til gode.

Statsminister Lars Løkke Rasmussen erklærede ligefrem for åben TV – skærm, at en HK er relativt set (procentuelt) opnår den største personskattelettelse⁷. Noget tilsvarende synes også at fremgå af regeringens pjece om skatteudspillet, jf. nedenstående figur.

Figur: Ændring i rådighedsbeløbet efter boligudgifter som følge af regeringens udspil til personskattelettelse.⁸

⁶) Kilde: Schytz, Juul Jonas: Intet loft over jobfradrag giver stor gevinst til toppen. AE – rådet, 29.08.17.

https://www.ae.dk/sites/www.ae.dk/files/dokumenter/analyse/ae_intet-loft-over-jobfradrag-giver-stor-gevinst-til-toppen.pdf

⁷) Larsen, Johan Blem og Christine Cordsen: Løkke om skatteudspil – en hk 'er får mest ud af det. Dr.dk, 28.08.17
<http://www.dr.dk/nyheder/politik/loekke-om-skatteudspil-hkerne-faar-mest-ud-af-det>

⁸) Jf. VLAK – regeringen: Jobreform fase II, aug. 2017, figur 2.2.a, side 16.

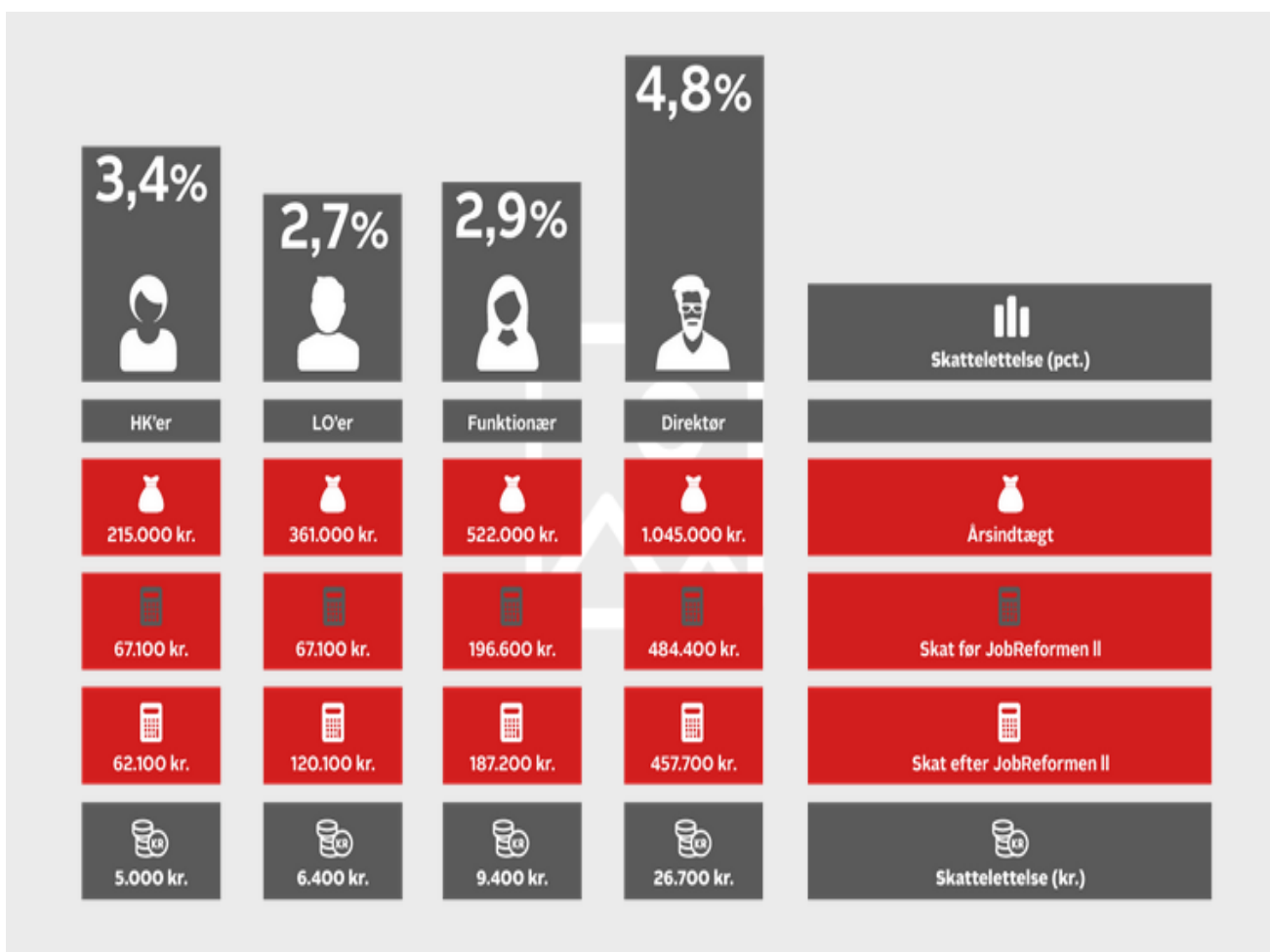
Det er imidlertid kommet frem, at regeringen har manipuleret med tallene. Regeringen opererer i ovenstående figur med identiske huslejer for en HK'er og direktør.

Denne opgørelse af rådighedsbeløb efter boligudgift er imidlertid stærkt misvisende, idet boligudgiften fylder mest i de lavere indkomsters disponible indkomst. Derfor vil man normalt heller ikke udregne som andel af rådighedsbeløbet, men som del af den disponible indkomst efter skat.

Ved at fratække boligudgiften opnår regeringen hermed, at skattelettelsen kunstigt udgør en større procent af de lavere indkomstgruppers disponible indkomst.

Affødt af kritikken har regeringen måttet korrigere beregningen. Og den korrigerede beregning viser helt klart, at det ikke er hk'eren, men direktøren, der både absolut og i procent af den disponible indkomst opnår den største skattelettelse.

Figur: Regeringens personskattelettelser i procent af den disponible indkomst.⁹

⁹) Kilde: Nielsen, Morten: Nye tal fra regeringen afslører, at direktøren får større gevinst end HK'eren. 31.08.17.

<http://nyheder.tv2.dk/politik/2017-08-31-nye-tal-fra-regeringen-afsloerer-direktoeren-faar-stoerre-gevinst-end-hkeren>

Målt på mere normal og regulær vis vil regeringens fjernelse af loftet over beskæftigelsesfradraget således give de højtlønnede størst lettelse både målt absolut (i kroner og øre) og relativt (procentuelt).

Regeringens personskattelettelser er således maskerede topskattelettelser

Det skal i denne forbindelse herudover bemærkes, at det ikke fremgår af nogen af de to figurer, at personer udenfor arbejdsmarkedet slet ingen skattelettelser får, fordi de ikke er omfattet af beskæftigelsesfradraget og heller ikke af regeringens forslag om et særligt jobfradrag målrettet personer med lav arbejdsindkomst.

Ligesom det heller ikke fremgår, at personer med meget høje indkomster vil få endog meget store skattelettelser. En direktør med en årsløn på 3 mio. kr. vil fx få 85.000 kr. om året i skattelettelse.¹⁰

2.2. Også pensionsforslagene trækker skævt.

Hertil kommer, at også regeringens pensionsforslag trækker skævt. Regeringens angivelige formål er at løse det såkaldte ”samspilsproblem”. Dette går ud på, at det for mange lønmodtagere ikke kan betale sig at spare op til pension de sidste år inden pensionering, fordi udbetalingerne fra pensionen så vil blive modregnet i offentlige ydelser.

For at løse det problem har regeringen forskellige tiltag. I skatteudspillet stilles det forslag, at opsparing til pension skal belønnes med et ekstra skattefradrag. Desuden vil man udvide grundlaget for beskæftigelsesfradraget, så man også kan få beskæftigelsesfradrag for indbetalinger til pension. Og endelig vil man afskaffe udligningskatten for meget store pensionsindbetalinger.¹¹

Væsentligt er i den forbindelse det nye ”ligningsmæssige fradrag”, som omfatter årlige fradragsberettigede pensionsindbetalinger i intervallet 16.000 – 87.000 kr. Fradraget udgør for pensionsindbetalinger de sidste 15 år i alt 30 pct. af det indbetalte med et vist maksimum. Fradragsprocenten er 5 pct. lavere for pensionsindbetalinger før de sidste 15 år.¹²

Problemet er i den forbindelse, at regeringen sætter fradragsgrænsen så højt som 87.000 kr. årligt, for at også topskatteydere kan få gavn af det, selvom de har udsigt til stå store pensionsudbetalinger, at de under alle omstændigheder aldrig ville få offentlige ydelser som ældrecheck eller fuldt tillæg til

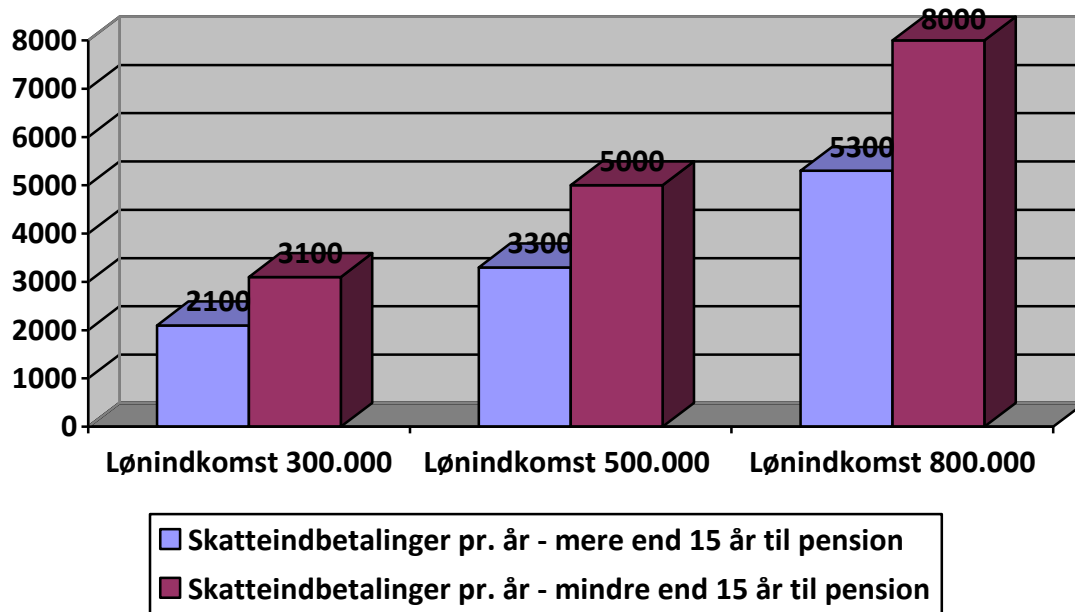
¹⁰) Pihl, Mie Dalskov; Emilie Lichtenberg og Jonas Schytz Juul: Regeringens skatteudspil rammer skævt. AE – rådet, 31.08.17. <https://www.ae.dk/analyser/regeringens-skatteudspil-rammer-skaevt>

¹¹) Jf. Jobreform fase II, s. 13.

¹²) Jobreform fase II, s. 29.

folkepensionen.¹³ Det betyder, at jo højere indkomst, jo større skattelettelse som følge af dette nye pensionsfradrag.¹⁴

Figur: Skattelettelser som følge af nyt fradrag for pensionsindbetalinger (Forudsætning: 12 pct. af lønnen indbetales til pension).¹⁵

De nye pensionsfradrag er således i god trit med fordelingsprofilen for regeringens skatteudspil i øvrigt, idet de også særligt tilgodeser topskatteyderne.

Oveni vil regeringen afskaffe den særlig udligningskat for 38.000 velhavende danskere med meget store løbende pensionsudbetalinger. En velbeslået pensionist med en pensionsudbetaling på trekvart million

¹³) Jf. Andersen, Lene og Dorte Ipsen Bodum: Sosu'en skal «kun» betale 70 pct. i skat af afkastet på sin pension. Jyllandsposten Erhverv, 30.08.17. <http://finans.dk/protected/privatokonomi/ECE9825527/nu-skal-sosuassistenten-kun-betale-70-pct-i-skat-af-afkastet-paa-sin-pension/?ctxref=ext>

¹⁴) Jf. Olsen, Søren Martin og Povl Dengsøe: Skat., pension og biler – Stor plan skal lette privatøkonomien. Berlingske Business, 30.08.17

¹⁵) Kilde: Jf. Olsen, Søren Martin og Povl Dengsøe: Skat., pension og biler – Stor plan skal lette privatøkonomien. Berlingske Business, 30.08.17 + Nordea Liv og Pension: Regeringen vil gøre det mere attraktivt at spare op til pension. **30.08.17.** <https://www.nordealivogpension.dk/om-nordea-liv-og-pension/nyheder-og-presse/nyheder-om-os/regeringens-pensionsudspil%20.html>

kroner om året vil ved afskaffelse af udligningsskatten opnå en konkret lettelse på 11.000 kr. i 2017. ¹⁶

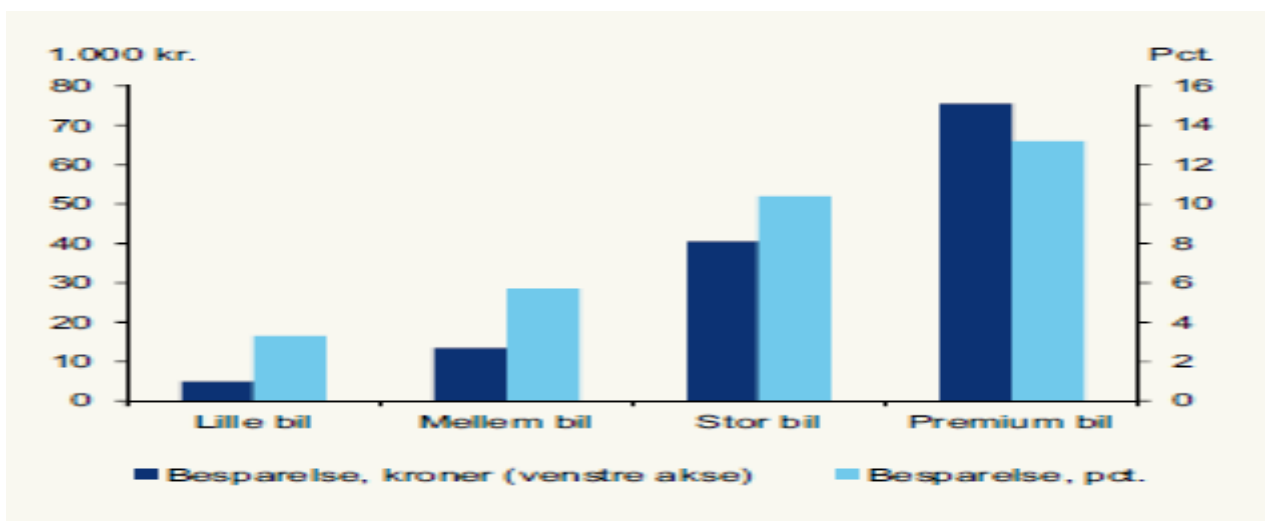
2.3. Regeringens øvrige skatteforslag om registreringsafgift mm tilgodeser også de velstående.

Hertil kommer, at de højere lønnede også vil få størst glæde af det andet hovedforslag i VLAK – regeringens skatteudspil: Sænkelsen af registreringsafgiften på dyre biler.

I dag er registreringsafgiften skruet sådan sammen, at bilernes afgift er på 105 procent op til en værdi på 106.600 kr. Herover belægges værdien med en afgift på 150 procent af den del af prisen, som ligger over dette beløb. Den sidste del af afgiften vil regeringen altså fjerne, så der er en flad skat på 100 procent registreringsafgift på alle biler og på hele bilens værdi.

Dette vil primært være til fordel for de højere lønnede ¹⁷, idet det typisk kun vil være dem, som har råd til at købe de dyreste biler.

Figur: Lettelse af registreringsafgift på biler, fordelt på bilstørrelse og pris. ¹⁸

¹⁶) Jf. Dengsøe, Poul og Stefan Singh Kailay: Her er skattegaven til knap 40.000 danskere. Berlingske Business, 25.08.17. <http://www.business.dk/pension/her-er-skattegaven-til-knap-40.000-danskere>

¹⁷) Jf. Villesen, Kristian: Regeringen bruger misvisende tal i skatteudspil. Information 30.08.17 <https://www.information.dk/indland/2017/08/regeringen-bruger-misvisende-tal-skatteudspil>

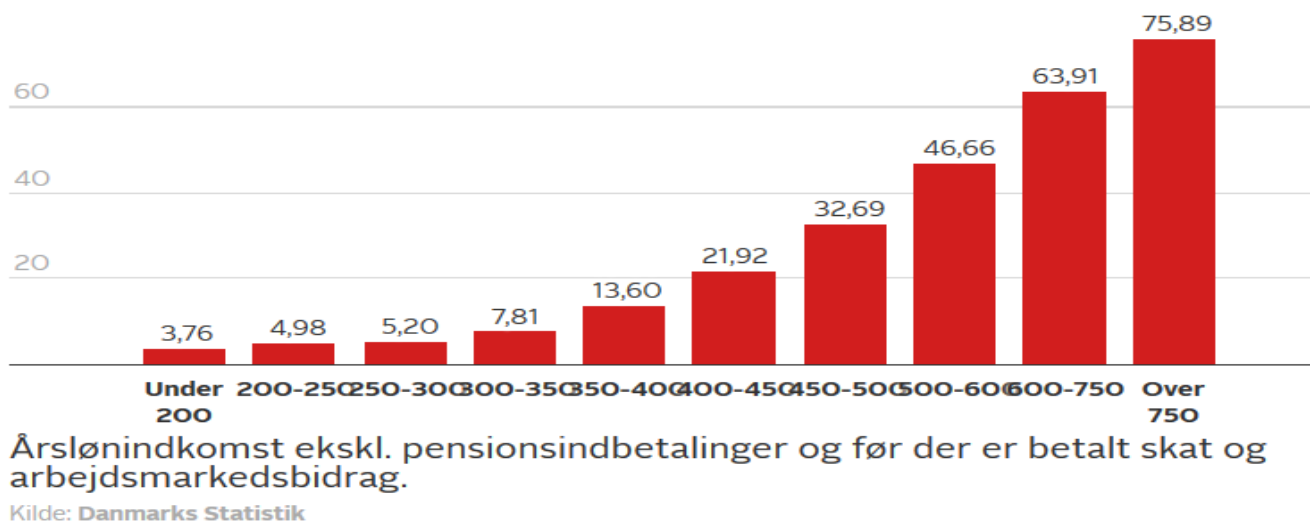
¹⁸) Kilde: Regeringens skatteudspil, figur 2.5, s. 15

Endelig indgår det også i VLAK s skatteudspil, at arbejdsgiverbetalt telefon fremover skal fritages for skat.

Og igen er det her typisk også er de højtlønnede, som har arbejdsgiverbetalt telefon og dermed få gavn af skattefritagelsen heraf.

Figur: Andel med fri telefon fordelt på indkomst. ¹⁹

Årsindkomst (i tusinde kr.)

Samlet set betyder det, at skatteændringerne både absolut set (i kroner og øre) og relativt set (procentuelt i andel af den disponible indkomst) navnlig tilgodeser de højere indkomster.

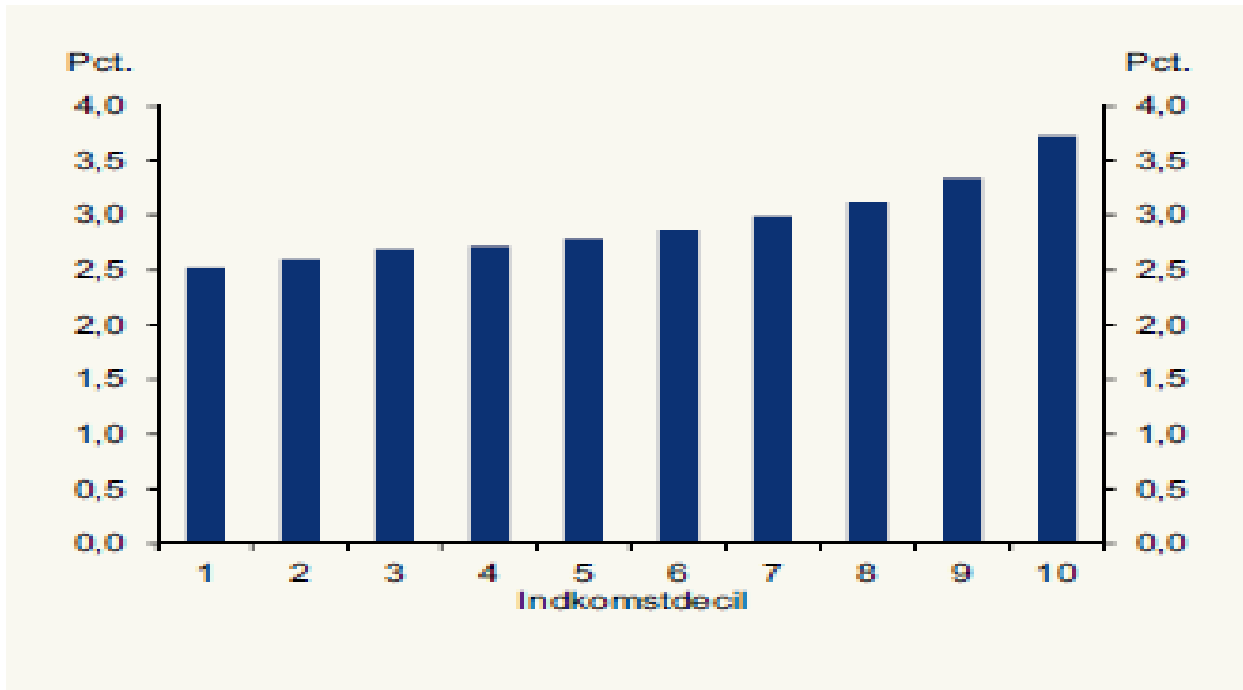
Ifølge regeringens eget udspil opnår de 4/5 af befolkningen med de laveste indkomster, inkl. lempelse af registreringsafgiften en procentuel forøgelse af deres rådighedsbeløb på mellem 2,5 og 3.

Mens den sidste 1/5 med de højeste indkomster opnår en relativ lettelse på mellem 3,3 og 3,7 pct. ²⁰

¹⁹) Kilde: Redder, Hans: Regeringen beskyldes for at manipulere med tallene, så deres udspil ser mindre ulige ud. TV2, 29.08.17.

<http://nyheder.tv2.dk/politik/2017-08-29-regeringen-beskyldes-for-at-manipulere-med-tallene-saa-deres-udspil-ser-mindre>

Figur: Virkning på rådighedsbeløb af forslag om at fjerne loftet over beskæftigelsesfradraget + forslag om nedsættelse af registreringsafgiften.²¹

2.4. Uligheden vil vokse.

Den logiske konsekvens af, at udspillet samlet set tilgodeser de højere indkomster, er, at uligheden selvsagt vokser, nå de mest velstående får forøget deres disponible indkomster mere end de lavere indkomster.

Det fremgår da også at regeringens skatteudspil, at det samlet set forøger uligheden med 0,46 procent.²²

²⁰⁾ Jf. Regeringen: Jobreformen fase II, figur 2.8, s.18. 29.08.17

<https://www.fm.dk/nyheder/pressemeddelelser/2017/08/regeringen-vil-saenke-skatten-paa-arbejde-biler-og-pension-med-23-mia-kr>

²¹⁾ Jobreformen fase II, figur 2.8, s. 18.

²²⁾ Jf. Regeringen: Jobreformen fase II, s.18. 29.08.17

<https://www.fm.dk/nyheder/pressemeddelelser/2017/08/regeringen-vil-saenke-skatten-paa-arbejde-biler-og-pension-med-23-mia-kr>

I denne opgørelse af effekten på fordeling og uligheder er virkningen af finansieringen af reformen imidlertid IKKE indregnet. Selvsagt fordi regeringen godt ved, at det vil betyde, at reformen bliver endnu mere skæv.

Ifølge regeringen vil skatteudspillet brutto koste 23 mia. kr. men netto efter såkaldt tilbageløb og adfærd ”kun” 15 mia. kr. (Denne i øvrigt tvivlsomme påstand vil blive særskilt behandlet i en anden kritisk analyse).

Dette skal for det første for 7 mia. kroners vedkommende finansieres gennem træk på råderummet, hvilket opnås ved at nedsætte væksten i det offentlige forbrug til i årligt gennemsnit 0,3 pct. hvilket er langt under det som kræves for at opretholde standarden af velfærd.

Velfærd vil hermed blive løbende forringet, hvilket selvsagt især rammer de, som trækker meget på velfærdsydelse: De fattige udenfor arbejdsmarkedet.

Ifølge regeringen skal resten af regningen betales ”... gennem en række justeringer i overførselssystemet, fx vedr. optjeningsprincipper, samt råderumsfinansiering indenfor rammerne af regeringens 2025 plan”.²³

Ifølge tidligere fremkomne oplysninger²⁴ vil disse ”justeringer i overførselssystemet” kunne handle om lignende forslag i Venstre-regeringens 2025 – plan, hvor der bl.a. var planer om lavere børnecheck.²⁵

Forslaget om forringelse af børnechecken handlede om at indføre et gradueret loft over børne og ungeydelsen, hvor satsen pr. barn reduceres med antallet af børn.

Det fremgår med al tydelighed, at samtlige disse forslag vender den tunge ende nedad og dermed yderligere vil trække fordelingsvirkningen af regeringens skatteforslag skævt til ugunst for de med lavere indkomster.

Hvorned uligheden yderligere vil øges.

²³) Jf. Jf. Regeringen: Jobreformen fase II, s.5. 29.08.17

²⁴) Jf. Bæksgaard, Anders og Carl Emil Arnfred Regeringen vil lette skatter og afgifter for 22 mia. kr. i nyt udspil. Politiken, 24.08.17.
<http://politiken.dk/indland/politik/art6078608/3-millioner-danskere-f%C3%A5r-flere-penge-mellem-h%C3%A6nderne-og-billigere-biler>

²⁵) Jf. Lund, Henrik Herløv: VLAK – regeringens 2025 plan.
<http://www.henrikherloevlund.dk/artikler/VLAKs2025plan.pdf>

KAPITEL 3: VLAK S AKTIESKATTEUDSPIL MM. ”SAMMEN OM VIRKSOMHEDERNE”.

I dette kapitel behandles VLAK s forslag til lettelse af aktiebeskatninger fremsat i det erhvervspolitiske oplæg; ”Sammen om virksomhederne”.

I afsnit 3.1. redegøres for hovedindholdet af regeringens forslag på dette område.

Dernæst analyseres i afsnit 3.2. den fordelingspolitiske profil af VLAK s aktieskatteforslag.

Og videre diskuteres i afsnit 3.3, hvorvidt forslagene vil opfylde den angivelige samfundsøkonomiske målsætning hermed.

Endelig kommenteres i afsnit 3.4 kort på forslagene effekt på uligheden.

3.1. Aktieskatteudspillet.

Hovedindholdet heri er en række forslag til at indføre lavere beskatning af investeringer i aktier.

For det første vil regeringen oprette en såkaldt ”aktiesparekonto” efter svensk model., hvor man kan investere i aktier for op til 500.000 kr og slippe med langt lavere skat på denne aktiebeholdning på 1,25 pct. af værdien af aktierne.

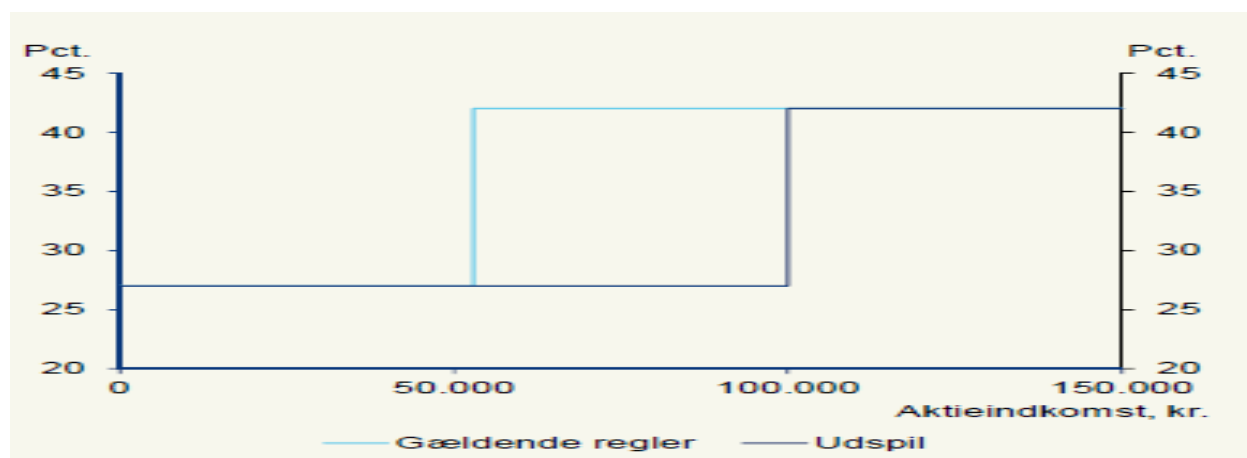
Denne aktiesparekonto vil koste 400 mio. kr.

For det andet vil regeringen sænke skatten på aktieindkomst generelt. I dag betale man 27 pct. af de første 52.900 kr., som man tjener på aktier og herefter 42 pct. af aktieindkomst herover.

Dette bundfradrag vil regeringen hæve til 100.000, således man fremover kun betaler 27 pct. af de første 100.000 kr, man tjener på sine aktier.

Det vil koste 270 mio. kr.

Figur: Marginalskat for aktieindkomst før og efter reform. ²⁶

Endelig vil VLAKE for det tredje indføre et investorfradrag for personer, der investerer i små og mellemstore unoterede virksomheder.

Fradraget skal være på halvdelen af investeringen op til 400.000 kr med en skatteværdi på 30 pct., når forslaget er fuldt indfaset i 2023. Dette vil ifølge regeringen koste 200 mio. kr.

Samlet koster udspillet vedr. aktiebeskatning op mod 1 mia. kr i 2018 voksende til 2 mia. kr. i 2025. ^{27 28}

Tabel: Udgifter til aktieskatteudspil. ²⁹

Mio. kr.	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Varigt
Iværksætter- og aktiekultur									
Aktiesparekonto ¹⁾	30	125	150	200	400	400	400	400	400
Lavere skat på aktieindkomst (progressionsgrænsen hæves)	75	75	220	270	270	270	270	270	270
Investorfradrag	-	100	100	100	100	200	200	200	200
Bedre vilkår for aktieafløsning i mindre virksomheder ²⁾	45	45	45	45	45	45	45	45	45
Bedre skattevilkår for opsparing i investeringsinstitutter	30	30	30	30	30	30	30	30	30
Tiltrækning af udenlandsk kapital til danske investeringsforeninger	30	30	30	30	30	30	30	30	30

²⁶⁾ Kilde: Regeringens udspil, s. 9.

²⁷⁾ Jf. Regeringens aktieskatte – og erhvervsudspil, bilag 1.

²⁸⁾ Jf. Børsen: Sådan vil regeringen bruge 2 mia. kr. i nyt erhvervs – og iværksætter udspil. 11.08.17

²⁹⁾ Regeringens udspil, bilag 1, s. 32.

3.2. Flere maskerede topskattelettelser.

Skattedelen af udspillet vil umiddelbart koste op mod en milliard stigende til to milliarder, når forslagene er fuldt indfasede.

Det er to milliarder i skattelettelser, som føjer sig til de skattelettelser på 23 mia. kr., som regeringen med sit skatteudspil også ville uddele.

Og regeringens forslag til lettelse af personskat og afgifter indebærer som bekendt de største lettelser både absolut (i kroner og øre) og relativt (i procent af den disponible indkomst) til de med de højeste indkomster.

Med udspillet til aktieskattelettelser kan de økonomiske velstående opnå endnu flere skattelettelser.³⁰

VLAK s forslag til aktiesparekonto vil med en max. Grænse på 500.000 kr. primært være et tilbud til de økonomisk velstående.

Almindelige lønmodtagere vil derimod ikke være i nærheden af at kunne investere en halv million i aktier.³¹

De velstående vil med kontoen få en lavere beskatning af værdien af de første femhundrede tusinds kroners aktiebeholdning end med den gældende aktieindkomstbeskatning.³²

Det samme gælder investorfradraget.

Med en beløbsgrænse på 400.000 kr. vil det også primært være forbeholdt de økonomisk velstående.

Og med forhøjelsen af bundfradraget for den høje sats i aktieindkomstbeskatning lettes skatten for aktieejere endelig yderligere, idet skatten lettes med 15 procentpoint for aktieindkomster fra 50.000 til 100.000 kr.

³⁰) Jf. Kildevang, Jens Peter: Helt skævt med ny aktierabat til de velbeslåede. FTF, 30.08.17.

<https://www.ftf.dk/aktuelt/ftf-nyhed/artikel/skaevt-med-ny-aktierabat-til-de-velbeslaede/>

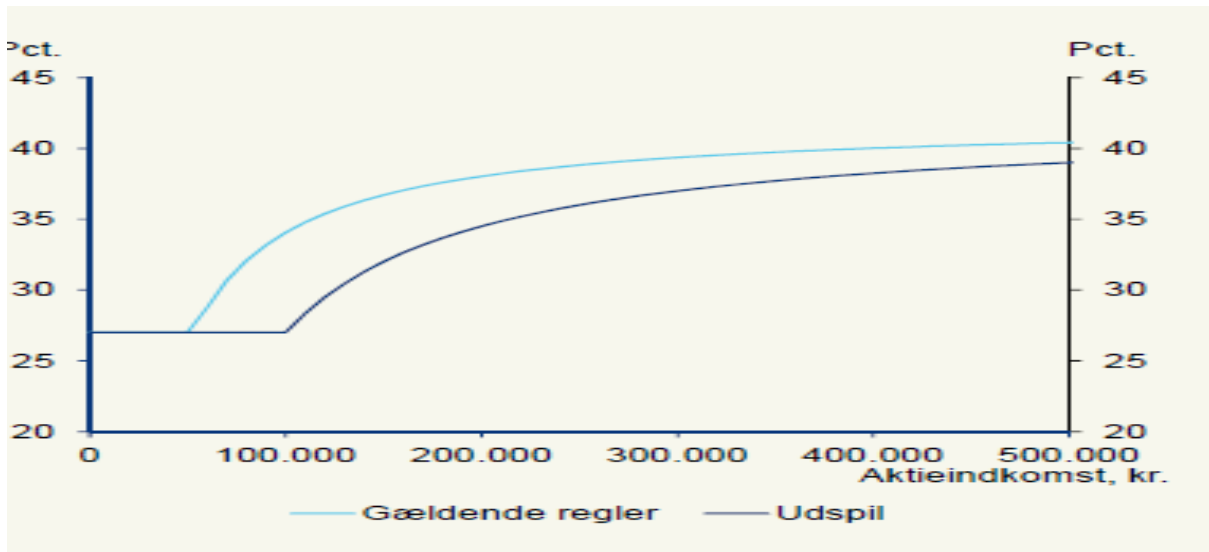
³¹) Jf. LO: Endnu en forklædet topskattelettelse. 30.08.17.

<https://lo.dk/endnu-forklaedt-topskattelettelse/>

³²) Jf. Regeringen: Faktaark om udspillet, initiativ 1 – Aktiesparekonto.

<https://www.fm.dk/nyheder/pressemeddelelser/2017/08/erhvervs-og-ivaerksaetterudspil-skal-styrke-fremtidens-virksomheder>

Figur: Beskatning af aktieindkomst før og efter reform.³³

Der er med andre ord tale om endnu en maskeret topskattelettelse.³⁴

Aktieskatteudspillet har da også fået øgenavnet ”Lamborghini - reformen”, fordi Erhvervsminister Brian Mikkelsen overfor dagbladet Børsen gav udtryk for, at udbyttet fra aktiespare kontoen ”fx kunne bruge til køb af en lækker Lamborghini”.³⁵

Eftersom en Lamborghini koste mange millioner har den konservative minister ganske tydeligt tilkendegivet, hvilket befolkningssegment VLAK – regeringens aktieskatteudspil henvender sig til: De mest velstående.

3.3. Et samfundsøkonomisk risikabelt udspil.

Regeringen hævder, at udspillet vil styrke den økonomiske vækst og skabe arbejdspladser.³⁶ Men udspillet rummer ingen konkret dokumentation herfor, hverken i form af undersøgelser eller konkrete beregninger.

³³) Regeringens udspil, s. 9.

³⁴) Jf. Eriksen, Mads: Endnu et skævt udspil fra regeringen. FTF 30.08.17.
<https://www.ftf.dk/oekonomi/artikel/endnu-et-skaevt-udspil-fra-regeringen/>

³⁵) Pedersen, Troels Beha, Peter Søndergaard og Kevin Loumann Eienstrand: Sådan sparer du 3200 kr. med aktiekonto. Børsen, 24.08.18
<https://www.pressreader.com/denmark/dagbladet-b%C3%B8rsen/20170824/281775629281874>

Risikoen er da også, at udspillet kan komme til at virke modsat.

Aktiespare kontoen rummer tværtimod en nærliggende risiko for, at folk flytter deres pensionsopsparing over på kontoen, for at få den lavere beskatning, men til gengæld vil de hermed løbe en større risiko for den pensionsopsparing, da aktiemarkedet erfaringsmæssigt er langt mere volatilt end pensionsopsparing i fx obligationer.³⁷

Og breder en evt. fremtidig aktiekrise sig på denne måde ind i danskernes pensionsopsparing og privatøkonomisk kan det få konsekvenser for samfundsøkonomien i form af faldende forbrugertillid og øget tilbageholdenhed i privatforbruget, hvilket igen kan føre til konjunkturedgang og arbejdsløshed.

3.4. Udspillet vender den tunge ende nedad og vil øge uligheden.

Og så skal VLAK s aktieskatteforslag ligesom resten af regeringens skatteforslag finansieres med velfærdsbesparelser og med tilbageholdenhed med det offentlige forbrug til velfærd.

Udover at skattelettelserne således øger uligheden gennem at favorisere de økonomisk velstående så vender finansieringen den tunge ende nedad ved at være på bekostning af de økonomisk mindre velstående.

³⁶) Jf. udspillet, indledning.

³⁷) Jf. Eienstrand, Kevin Loumann: DF og S frygter for højt løft. Børsen, 24.08.17.

<https://www.pressreader.com/denmark/dagbladet-b%C3%B8rsen/20170824/281822873922130>

KAPITEL 4: REGERINGENS PLANER FOR FINANSIERING AF SKATTEUDSPILLENE.

I det følgende kapitel skitseres i afsnit 4.1. hovedlinjerne i regeringens angivelige planer vedr. finansiering af skatteudspillene.

I afsnit 4.2 analyseres, hvorledes hovedkilden til finansiering af skattelettelserne handler om at konfiskere midler til velfærd og omdirigere dem til skattelettelser.

Dernæst undersøges i afsnit 4.3, hvorvidt regeringen faktisk kan regne med, at tidligere arbejdsudbudsreformer vil resultere i det råderum, som VLAK skal bruge til at finansiere sine skattelettelser.

Videre granskes i afsnit 4.4. den anden hovedkilde til finansiering af skattelettelserne, nemlig angivelige såkaldte dynamiske effekter.

Og i afsnit 4.5 ses på de varslede yderligere besparelser på overførselsindkomster.

Endelig diskuteres i afsnit 4.6, hvorvidt det i finansieringen indregnede merprovenu fra ”Aftale om flere år på arbejdsmarkedet” nu også er reelt?

4.1. VLAK s skitse vedr. finansiering.

Ifølge VLAK – regeringens skatteudspil³⁸ skal der som anført samlet frem til 2025 gives skattelettelser for i alt 23 mia. kr. Hertil kommer et aktieskatte – og erhvervspolitisk udspil³⁹, der i alt skal koste yderligere 2 mia. kr. Samlet vil regeringens skatteudspil altså koste i alt 25 mia. kr.

³⁸) VLAK – regeringen: Jobreform fase II. https://www.regeringen.dk/media/3843/saadan-forlaenger-vi-opsvinget_jobreformens-fase-ii_web.pdf

³⁹) VLAK – regeringen: Sammen om Danmarks virksomheder, aug. 2017. <https://www.fm.dk/publikationer/2017/sammen-om-fremtidens-virksomheder>

Regeringen hævder, at disse skattelettelser allerede er eller vil blive fuldt finansierede. Som anført forventes at dynamiske effekter af personskatte og bilskattelettelser vil delvist selvfinansiere reformen med 8 mia. kr, hvorved der angiveligt ”kun” skal findes 17 mia. kr.

Tabel: Regeringens udgifts ”prioriteringer” frem til 2025. ⁴⁰

	2025
Prioriteringer, mia. kr. (2018-niveau)	17
Jobreformens fase II	15
Sammen om fremtidens virksomheder	2

Som foran beskrevet skal tidligere reformer, yderligere besparelser på overførselsindkomster samt endelig navnlig det såkaldte råderum bidrage til denne finansiering.

Tabel: Finansieringen af regeringens personskatte, aktieskatte og afgiftsudspil- ekskl. tilbageløb og dynamiske effekter. ⁴¹

Reserve afsat ifm. Jobreform I mv.	1
Reserve afsat ifm. Aftale om flere år på arbejdsmarkedet	2½
Justeringer af overførselsområdet, som bl.a. bidrager til at understøtte øget beskæftigelse	5¼
Isoleret træk på det finanspolitiske råderum af regeringens udspil	7¾

Jf. foran fremgår det imidlertid af en af Finansministeriet udsendt baggrundsrapport til reformudspillene, at 2 mia. kr af besparelserne på overførselsindkomster i virkeligheden kommer fra det offentlige

⁴⁰⁾ Jf. Finansministeriet: Finansministerens PowerPoints til fremlæggelse af finanslovsforslag for 2018, s. 23.
<https://www.fm.dk/temaer/ffl18/se-praesentationen-af-finansloven>

⁴¹⁾ Kilde: Finansministeriet: Finansministerens PowerPoints til fremlæggelse af finanslovsforslag for 2018, s. 23
<https://www.fm.dk/temaer/ffl18/se-praesentationen-af-finansloven>

forbrug, hvorfor regeringen til gengæld må tilføre det offentlige forbrug 2 mia. kr. fra råderummet, for at dette kan stige med de forudsatte 0,3 pct. årligt.

Besparselsen på overførselsområdet er således i virkeligheden 3 1/4 mia. kr. og trækket på råderummet udgør i virkeligheden 9,75 mia. kr. - altså op mod 10 mia. kr. ⁴²

Som vi skal se i det følgende er der imidlertid store sorte huller i den samlede finansiering af regeringens skatteudspil og finanslovsforslag.

4.2. Råderummet – ressourcer til velfærd konfiskeres.

En af hovedposterne i regeringens finansieringsplan er - som det fremgår - træk på det såkaldte ”økonomiske råderum”, der angiveligt ifølge regeringens udspil skal bidrage med 7 3/4 mia. kr., men jævnfør ovenfor reelt med op mod 10 mia. kr.

Det økonomiske råderum er kort fortalt forskellen mellem offentlige udgifter og indtægter regnet frem i tiden.

Råderummet er i regeringens 2025 plan ⁴³ beregnet til at udgøre 35 1/2 mia. kr. i 2025, idet tidligere arbejdsudbudsreformer (først og fremmest ”Velfærdsaftalen” fra 2006 og ”Genopretningsaftalen” fra 2011) forventes som grundlag herfor at øge arbejdskraftudbuddet frem til 2025 med + 120.000 personer.

Oven heri forventer regeringen gennem nye arbejdsudbudsreformer at skabe yderligere ”ny råderum” på 15 mia. kr. frem til 2025, således at det samlede ”råderum” udgør 50 1/2 mia. kr. i 2025.

Det kunne således umiddelbart lyde som om, at der masser af penge til både skattelettelser og velfærd, hvilket da også er, hvad finansministeren den ene gang efter den anden hævder. ⁴⁴

⁴²) Jf. Kristensen, Frederik Buhl: Milliarder på rundtur i regeringens plan. Politiken, 08.09.17.

<http://politiken.dk/indland/politik/art6099504/Milliarderne-er-p%C3%A5-rundtur-i-regeringens-plan>

og jf. ⁴²) Jf. Finansministeriet: 2025 forløb og reformudspil, s. 7 ff. August 2017.09.08

<https://www.fm.dk/publikationer/2017/2025-forloeb-og-reformudspil>

⁴³) Jf. VLAK – regeringen: ”Vækst og velstand 2025”, maj 2017.

<https://www.fm.dk/publikationer/2017/vaekst-og-velstand-2025>

⁴⁴) Jf. Kristian Jensen: Præsentation af finanslovsforslag for 2018.

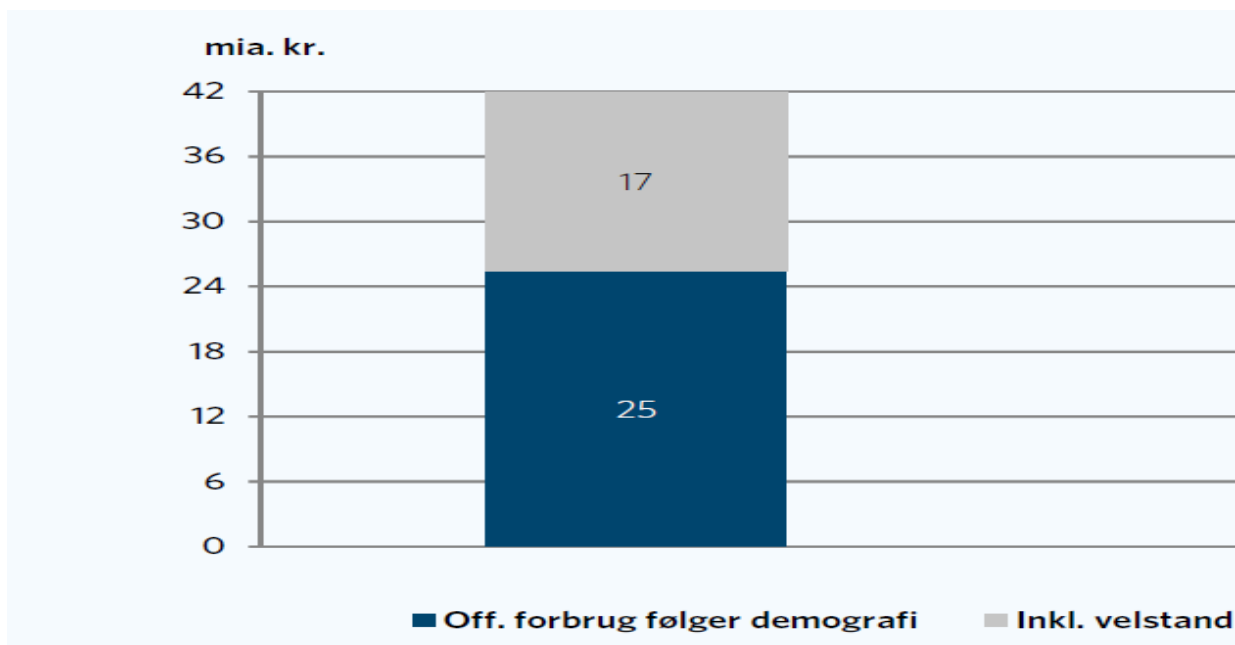
<https://www.fm.dk/temaer/ffl18/se-praesentationen-af-finansloven>

Problemet er bare for det første, at langt størstedelen af disse midler ikke er ”frie”, men i den tidligere 2020 plan afsat til øget offentligt forbrug til velfærd.

Alene hvis det offentlige forbrug skal følge med befolkningsudvikling (flere ældre) skal den årlige gennemsnitlige realvækst heri være 0,6 - 0,7 procent, hvilket svarer til en udgiftsstigning frem til 2025 på mellem 23 og 27 mia. kr.

Og skal det offentlige forbrug følge med velstandsudviklingen, så der fx bliver penge til ny medicin og nye behandlingsmetoder, skal den årlige gennemsnitlige realvækst i det offentlige forbrug være 1,1 pct., hvilket svarer til en udgiftsstigning på 42 mia. kr. frem til 2025. ⁴⁵

Figur: Vækst i det offentlige forbrug frem til 2025, hvis det følger henholdsvis befolkningsudviklingen respektive velstandsudviklingen. ⁴⁶

Som man kan se, vil det ”gamle” råderum på 35 ½ mia. kr. ikke være tilstrækkeligt til at dække de fremtidige udgifter til velfærd, der samlet løber op i 42 mia. kr. frem til 2025. Der er altså ikke på forhånd frie midler og råd til skattelettelser.

Regeringen ”frigør” kun midler til skattelettelser ved i realiteten at konfiskere dem fra væksten i det offentlige forbrug, ved at denne skæres ned til sokkeholderne, således at realvæksten i udgifterne til

⁴⁵) Jf. Lund, Henrik Herløv: VLAK – regeringens 2025 plan – Velfærd skal betale skattelettelser.
<http://www.henrikherloevlund.dk/artikler/VLAKs2025plan.pdf>

⁴⁶) Kilde: Oven anførte analyse, s. 2.

velfærd begrænses til årligt gennemsnitligt 0,3 pct., hvilket begrænser væksten i det offentlige forbrug til velfærd frem til 2025 til 11½ mia. kr.

Allerede heri ligger imidlertid en kæmpe usikkerhed for regeringens planer om skattelettelser. For den nuværende regering sidder foreløbig kun frem til folketingsvalget i 2019. Og faktisk er der i de kommende år helt frem til 2020 IKKE noget overskud på de kommende finanser. Regeringen skal altså til nutidige skattelettelser ”låne af fremtiden”.⁴⁷

Men det forudsætter, at det offentlige forbrug til velfærd begrænses til +0,3 procents stigning helt frem mod 2025. VLAK - regeringen kan imidlertid IKKE binde fremtidige regeringer til tilbageholdenhed.⁴⁸

Skattelettelser i dag på dette grundlag vil således i realiteten være ufinansierede

4.3. Urealiseret effekt af gamle reformer tages på forskud.

Hertil kommer for det andet det problem i forbindelse med at trække på råderummet, at regeringen herved baserer sig på en særdeles usikker effekt af arbejdsudbudsreformer.

Jf. regeringens 2025 plan er hovedbestanddelen i råderummet de 35 ½ mia. kr., som frem til 2025 forventes at fremkomme ved, at tidligere arbejdsudbudsreformer antages at øge arbejdskraftudbuddet med i alt + 120.000 personer, på grundlag af hvilket regeringen så antager, at beskæftigelsen vil stige tilsvarende.

Antagelsen om stigende arbejdskraftudbud og beskæftigelse lægges imidlertid til grund, UDEN at regeringens udbudsøkonomer er i stand til at opføre, at de bagvedliggende reformer rent faktisk har den forventede effekt.⁴⁹

Der er således ikke sikkerhed for, at udbuddet af arbejdskraft faktisk stiger med de forventede 120.000 personer. Fx vil pensions – og efterlønsalder som følge af velfærdsaftalen og tilbagetrækningsreformen

⁴⁷) Jf. Kristensen, Frederik Buhl og Morten Skærbæk: Store mørketal i regeringens finanslovsforslag. Politiken. 01.09.17.
<http://politiken.dk/indland/politik/art6089437/Store-m%C3%B8rketal-i-regeringens-finanslovsforslag>

⁴⁸) Jf. Roed-Frederiksen, Signe: Spar på krudtet, Kristian Jensen. Børsen 01.09.2017.
<http://borsen.dk/nyheder/opinion/artikel/11/178301/artikel.html>

⁴⁹) Jf. Bodum, Dorte Ipsen: Regeringen regner med milliarder uden at vide, om de er kommet i kassen. Jyllandsposten. 24.08.17.
<http://finans.dk/politik/ECE9807507/regeringen-regner-med-reformmilliarder-uden-at-vide-om-de-er-kommet-i-kassen/?ctxref=ext>

frem til 2025 stige med adskillige år, hvilket meget let kan betyde, at folk forud for den officielle tilbagetrækningsalder søger andre veje ud af arbejdsmarkedet, fx gennem private pensionsordninger.⁵⁰

Et videre problem er, at der kræves mere end blot stigende udbud af arbejdskraft for at beskæftigelsen stiger – der kræves nemlig også stigende efterspørgsel efter arbejdskraft dvs. at der skabes arbejdspladser i samme omfang som udbuddet af arbejdskraft stiger.

Det vil imidlertid dels kræve, at erhvervslivets investeringer øges til et langt højere niveau end det historiske lavpunkt, som de længere har været på.⁵¹ Dels er der langt til 2025 og med en traditionel konjunkturudvikling vil der inden da igen have været en konjunkturedgang. Oven heri kan komme en lang række uventede økonomiske begivenheder: Der kan komme nye globale økonomiske kriser som finanskrisen, der kan komme internationale politiske kriser, der lammer også økonomien.

I sådant tilfælde af konjunkturedgang eller økonomiske krise skabes der ikke de forudsatte arbejdspladser og beskæftigelsesstigning og så er råderummet pludselig noget helt andet⁵² og langt mindre.

Dette er således, hvad angår råderummet ikke bare politisk tvivlsomt, at regeringen har pengene, men også økonomisk set langt henad vejen mindre sandsynligt, at regeringen rent faktisk vil have de forudsatte midler til disposition.

4.4. Selvfinansering gennem dynamiske effekter mere end tvivlsomt.

Den anden store post i regeringens finansiering af sine 23 milliarder i skattelettelser handler om, at regeringen antager, at skattelettelserne gennem såkaldt tilbageløb og navnlig gennem såkaldte dynamiske effekter selv vil bidrage til finansieringen med 8 mia. kr.

Disse dynamiske effekter handler ifølge den neoliberalistiske økonomiske skole om, at folk på grund af skattelettelserne vil foretage adfærsændringer, nærmere bestemt vil øge deres arbejdskraftudbud.⁵³ Det handler dels – og navnlig - om, at topskatteydere på grund af forøgelsen af deres disponible indkomst gennem skattelettelserne vil arbejde flere timer. Dels handler det om, at bundskatteydere på grund af

⁵⁰) Jf. Lund, Henrik Herløv: VLAK s 025 plan – Velfærd skal betale skattelettelser og jf. Det Økonomiske Råd: Dansk økonomi Forår 2017, s.

⁵¹) Jf. Lund, Henrik Herløv: Oven anførte rapport.

⁵²) Jf. Winther; Bent: Råderummet en ombejlet og luftig starut. Berlingske, 01.09.17.

⁵³) Jf. Lund, Henrik Herløv: Opgør med neoliberalistisk økonomisk teori og politik, del II.

forøgelsen af rådighedsbeløbet ved at være i arbejde i stigende grad antages at vil gå ud på arbejdsmarkedet.⁵⁴

Men der er for det første hverken solidt teoretisk eller empirisk belæg for antagelserne i den neoliberalistiske økonomiske skole om øget arbejdskraftudbud gennem skattelettelse.⁵⁵ Almen økonomisk teori peger på ingen måde entydigt på øget arbejdsudbud som følge af skattelettelse, effekten kan lige så godt være øget fritid. Og en afgørende mangel og ubalance ved neoliberalistisk økonomisk teori om dynamiske effekter af skattelettelse er endvidere, at den kun medregner evt. positive dynamiske effekter af skatteændringer, men IKKE modsvarende negative dynamiske effekter af besparelser i offentlige ydelser og udgifter.

Endvidere dokumenterer undersøgelser fra den danske økonomiske virkelighed, som neoliberalistiske økonomer henviser til, dokumenterer heller ikke sådanne dynamiske effekter. Grundlaget består ene og alene af end mere end 20 år gammel undersøgelse blandt et meget lille antal respondenter – en undersøgelse som ikke tager højde for de store ændringer, som siden er sket i skattesystemet.

Endelig kan det såvel internationalt som i Danmark på ingen måde konkret påvises, at neoliberalistisk inspirerede skattereformer gennem øget arbejdskraftudbud har øget beskæftigelse, vækst og velstand.

Summa summarum: Effekten af skattelettelse på arbejdsudbuddet er således overordentligt tvivlsomme og regeringens skattelettelse vil således også her langt henad vejen være ufinansierede.

4.5. Besparelser på overførsler ikke konkretiseret.

Den tredje store komponent i VLAK – regeringens plan for finansiering af skattelettelse for 23 mia. kr. handler om, at ”justering af overførselsindkomster” ifølge regeringens udspil angiveligt skal indbringe 5 ¼ mia. kr. i besparelser, men da - jævnfør ovenfor - 2 mia. kr. af besparelser reelt tages fra det offentlige forbrug, skal der netto spares 3, 25 mia. kr.

Regeringen har her peget på loft over børnechecken, egenbetaling for udlændinge, der tager danskundervisning og udvidelse af optjeningsprincipper for velfærdsydelser til udlændinge.

Forslaget om loft over børnechecken blev allerede fremsat af Venstre-regeringen i dennes 2025 plan⁵⁶.

⁵⁴) Jf. Gjerding, Sebastian: Finansieringen af skattelettelse hviler på usikre forudsætninger. Information, 01.09.17
<https://www.information.dk/indland/2017/08/finansieringen-skattelettelse-hviler-paa-usikre-forudsætninger>

⁵⁵) Jf. Lund, Henrik Herløv: Opgør med neoliberalistisk økonomisk teori og politik, del II.

⁵⁶) Venstre-regeringen: DK 2025.
<https://www.fm.dk/publikationer/2016/dk2025>

Den gang var forventningen, at det ville indbringe 400 mio. kr. Vedr. brugerbetaling for danskundervisning for udlændinge blev der i 2016 brugt ca. 1,2 mia. kr. til sådan undervisning af arbejdstagere og studerende – det som regeringen vil skære på.⁵⁷

Samlet er der et stykke vej til 3,25 mia. kr.

Her er det eneste indtil nu angivne, at udvidet indførelse af optjeningsprincipper for overførselsindkomster skal bidrage hertil, fx for dagpenge, ressourceforløb, fleksløntilskud og ledighedsydelse.⁵⁸

Blandt andet forventes også, at der skal indføres en optjeningsperiode for SU til udlændinge.

Pt. får den samlede gruppe af indvandrere 2,7 mia. kr. om året i SU, men heraf går en meget stor del til flygtninge og indvandrere, som regeringen gerne vil have tager en uddannelse.

Der forekommer således også på dette punkt langt igen før skattelettelserne kan siges at være finansierede.

4.6. Pensionsudspil låner af fremtiden.

Sidst, men ikke mindst vil VLAK – regeringen hente i alt 3½ mia. kr. fra overskud på jobreform I og fra ”Aftale om flere år på arbejdsmarkedet”.

For det sidste er der imidlertid OGSÅ et problem. Herfra skal komme 2½ mia. kr. til finansieringen af skattelettelser, men i realiteten ER der på længere sigt ikke disse 2½ mia. kr. i overskud på aftalen.

Det skyldes, at overskuddet fremkommer ved, at danskerne tilskyndes til fremover at flytte mere af deres pensionsopsparing over i en såkaldt ”aldersopsparing”, som ikke modregnes i folkepensionen.

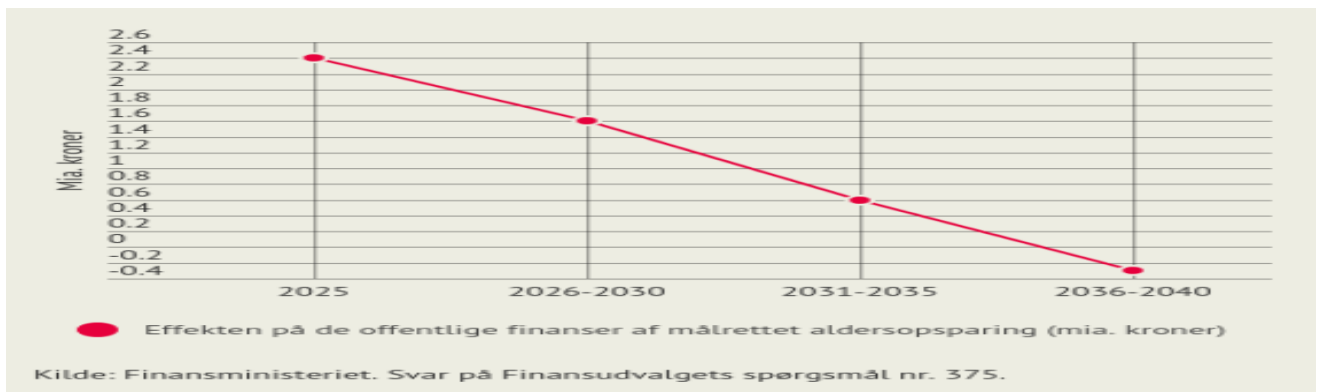
Til gengæld indbetales skatten med samme frem for ved udbetaling af pensionen.

Det betyder på kort sigt øgede skatteindtægter, men på længere sigt – når flytningen af pensionerne er sket – vil skatteindtægterne igen gå ned.

⁵⁷) Jf. Munkholm, Morten og Cathrine Bloch: Finansiering af skattelettelser står hen i det uvisse. Berlingske 01.09.17

⁵⁸) Jf. Ullum, Arne: Regeringen vil hente 5,25 mia. kr. fra udlændige til jobreform. NB Økonomi, 31.08.17.
<https://nb-økonomi.dk/tema/finanslov-2018/regeringen-hente-55-mia-kr-udlaendinge-jobreform/>

Figur: Skatteindtægter fra aldersopsparing forsvinder gradvis igen.⁵⁹

Der er altså alene tale om FREMRYKNING AF SKATTEINDTÆGTER, ikke om et reelt overskud på ”Aftale om flere år på arbejdsmarkedet”.

Reelt efterlader også denne del af finansieringen af regeringens skattelettelser også et stort hul.

⁵⁹) Kilde: Christensen, Allan: Ny pensionsaftale skubber milliardregning foran sig. Ugebrev A4, 28.06.17.
http://www.ugebreveta4.dk/ny-pensionsaftale-skubber-milliardregning-foran-sig_20875.aspx

KAPITEL 5: KONKLUSION.

Se forrest i rapporten.

Økonom, Cand. Scient. Adm. Henrik Herløv Lund

Henrik Herløv Lund er uddannet som økonom (cand. Scient. adm.) på Roskilde Universitet ved Institut for Forvaltning og Samfundsøkonomi i 1988.

Han er tidligere underviser i nationaløkonomi, international økonomi og offentlig økonomi.

Herudover er han kendt fra Den Alternative Velfærdskommission.

Henrik Herløv Lund har bidraget til eller selv skrevet en række bøger/rapporter

Alle publikationer af Henrik Herløv Lund kan downloades fra www.henrikherloevlund.dk

Nye analyser udgives med det månedlige nyhedsbrev "KRITISKE ANALYSER".

Vederlagsfrit abonnement på nyhedsbrevet kan tegnes ved at maile til Henrik Herløv Lund på herloevlund@mail.dk